

Sukladno odredbama članka 15. stavak 2. i 3. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga («Narodne novine» broj 140/05), članka 15. stavak 2. i stavak 4. točka 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» br. 84/02, 138/06), u predmetu nadzora nad transakcijama dionicama izdavatelja Karlovačka banka d.d., Ivana Gorana Kovačića 1, Karlovac, burzovne oznake KABA-R-A, zaključenih dana 8. siječnja 2008. godine na Zagrebačkoj burzi d.d., Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, na sjednici održanoj dana 10. siječnja 2008. godine, donijela je

R J E Š E N J E

- I** Poništava se transakcija sklopljena na Zagrebačkoj burzi d.d. dana 8. siječnja 2008. godine, s brojem transakcije 2708, koja se odnosi na trgovinu vrijednosnim papirom oznake KABA-R-A, izdavatelja Karlovačka banka d.d., Karlovac, ukupne količine 1 (jedna) dionica;
- II** Nalaže se Zagrebačkoj burzi d.d. da bez odgode evidentira u svojim trgovinskim podacima poništenje transakcije navedene u točki I izreke ovog Rješenja te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- III** Nalaže se Središnjoj depozitarnoj agenciji d.d. da bez odgode evidentira u svom računalnom sustavu poništenje transakcije navedene u točki I izreke ovog Rješenja te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- IV** Nalaže se ovlaštenom društvu Abacus brokeri d.d. Zagreb, da o poništenju transakcije iz točke I izreke ovog Rješenja bez odgode obavijesti klijenta nalagodavca te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- V** Nalaže se ovlaštenom društvu Hita vrijednosnice d.d. Zagreb, da o poništenju transakcije iz točke I izreke ovog Rješenja bez odgode obavijesti klijenta nalagodavca te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- VI** Ovo Rješenje objavit će se u «Narodnim novinama».

Obrazloženje

Hrvatska Agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) sukladno odredbama članka 15. stavak 1. točka 2. Zakona o Hrvatskoj Agenciji za nadzor financijskih usluga («Narodne novine» br. 140/05) u obavljanju svojih javnih ovlasti obavlja nadzor nad poslovanjem burzi i uređenih javnih tržišta, ovlaštenih društava i izdavatelja vrijednosnih papira.

Pravilnikom o obustavi trgovanja dionicama na burzama u Republici Hrvatskoj (Narodne novine br. 114/06 i br. 55/07), člankom 3. propisano je da će burza obustaviti trgovanje određenom dionicom u slučajevima kada je provođenje transakcija s dionicama po cijenama koje nadilaze okvire raspona cijena iz članka 4. tog Pravilnika, kao i prilikom uočavanja neuobičajenih uzoraka trgovanja.

Člankom 4. stavkom 1. točka a. Pravilnika o obustavi trgovanja dionicama na burzama u Republici Hrvatskoj određen je prag porasta/pada od 10 % za dionice kojima se trgovalo 75 % trgovinskih dana u zadnjih šest mjeseci, a u koju kategoriju spadaju i dionice Izdavatelja Karlovačka banka d.d.

Dana 8. siječnja 2008. godine u 15:42:32 sati došlo je do obustavljanja trgovanja dionicama Izdavatelja na Zagrebačkoj burzi d.d. uslijed pada cijene od 26,01 %, nakon što je zaključena transakcija s jednom dionicom po cijeni od 251,01 kuna.

Agencija je odmah po obustavi trgovanja od ovlaštenih društava koja su provela predmetnu transakciju, Abacus brokeri d.d. i Hita vrijednosnice d.d., zatražila svu dokumentaciju vezanu za trgovanje dionicama Izdavatelja na navedeni dan.

Dana 9. siječnja 2008. godine Agencija je od Zagrebačke burze d.d. zaprimila Izvješće o sumnji na manipulaciju trgovine dionicama Karlovačke banke d.d. u kojemu je Agencija izvješćena o okolnostima vezanim uz trgovinu dionicama Karlovačke banke d.d.

U dopisu se u bitnome navodi da je dana 8. siječnja 2008. godine u 15:42:32 sati došlo do probijanja limita na dionici KABA-R-A jer je zaključena transakcija s jednom dionicom po cijeni od 250,01 kuna, a što je uzrokovalo smanjenjem cijene od 26,01 %.

Burza je zatražila naloga od obje strane u transakciji (Hita vrijednosnice d.d., kupac u transakciji, te Abacus brokeri d.d., prodavatelj u transakciji) te je zatražila i očitovanje od istih.

Iz naloga Abacus brokera vidljivo je da je isti nalogodavac u transakciji tijekom dana otvorio četiri naloga s količinom od jedne dionice. Dva naloga su otvorena na kupnju, a dva naloga su otvorena na prodaju. Prvi nalog na kupnju zaprimljen je u 9:20 sati od strane Abacus brokera te je isti realiziran u predotvaranju po cijeni 346,00 kuna. Drugi nalog na prodaju zaprimljen je od strane Abacus brokera u 15:25 sati i realiziran je u 15:26:47 sati po cijeni od 339,00 kuna. Treći nalog otvoren je na kupnju u 15:37 sati i realiziran je u 15:39:28 sati po cijeni 336,50 kuna. Četvrti nalog otvoren je za prodaju u 15:40 sati i realiziran je u 15:42:32 po cijeni 251,01 kuna.

Budući da je Zagrebačka burza d.d. zaključila da je iz ovako utvrđenog činjeničnog stanja razvidno da je nalogodavac ostvarivao gubitak po transakcijama na strani prodaje papira koje je prethodno kupio po višoj cijeni te da se radilo o transakcijama s jednom dionicom, smatrala je da je očito da je takvim postupanjem nalogodavac djelovao s namjerom snižavanja cijene dionice KABA-R-A te na taj način manipulirano tržištem. Zagrebačka burza d.d. preporučila je da se transakcije ponište te da se protiv nalogodavca pokrenu odgovarajući zakonski postupci.

Agencija je zaprimila zatražene podatke od ovlaštenih društava koja su provela predmetnu transakciju te je utvrdila identično činjenično stanje onom utvrđenom od strane Zagrebačke burze d.d.

Agencija je također utvrdila:

1. Da je navedenom transakcijom došlo do značajnog pada cijene od 26,01%;
2. Da je do navedenog pada došlo uslijed zaključivanja transakcije sa samo jednom dionicom;
3. Dionicu čijom je prodajom došlo do pada cijene isti je nalogodavac kupio neposredno prije prodaje;
4. Svakom od transakcija navedenom dionicom dana 8. siječnja 2008. godine nalogodavac je ostvarivao gubitke uz dodatne troškove provizije brokerske kuće;
5. Navedene transakcije nemaju nikakvog ekonomskog opravdanja te s obzirom da je kupnja ili prodaja vrijednosnog papira obavljena pred kraj trgovinskog dana, nastao je učinak obmanjivanja ulagatelja koji djeluju na temelju zadnje cijene trgovanja (članak 3. Pravilnika o dodatnim mjerama za sprečavanje manipulacije tržištem («Narodne novine» br. 46/07)) te se isto smatra manipulacijom tržišta.

Temeljem članka 15. stavak 4. točka 1. Zakona, kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcioniranje tržišta kapitala i položaj sudionika na tržištu kapitala, Agencija će poništiti transakciju sklopljenu na burzi, ako se utvrdi da su jedan ili više elemenata transakcije pogrešni ili ukazuju na kršenje odredbi Zakona.

Člankom 108. stavak 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira propisano je da se manipulacijom tržišta smatra poduzimanje radnji od strane bilo koje fizičke ili pravne osobe, kojima se kod drugih sudionika na tržištu vrijednosnih papira stvara ili može stvoriti kriva ili obmanjujuća slika o ponudi i potražnji, cijeni ili prometu jednoga ili više vrijednosnih papira.

Stavkom 5. istog članka određeno je da će Agencija pravilnikom propisati dodatne mjere za sprječavanje manipulacije tržištem. Pravilnikom o dodatnim mjerama za sprječavanje manipulacije tržištem propisane su aktivnosti koje se smatraju manipulacijom tržišta, obveze ovlaštenih sudionika na tržištu te signali i okolnosti koje se sami po sebi nužno ne smatraju manipuliranjem tržišta, koje su ovlašteni sudionici dužni razmotriti i o njima obavijestiti Agenciju.

Ocjenjujući kako se opisanom transakcijom na tržištu stvorila kriva slika o ponudi, potražnji i cijeni vrijednosnog papira oznake KABA-R-A, Agencija nalazi da su ispunjeni uvjeti iz odredbi članka 15. stavka 2. i stavka 4. točke 1. Zakona, pa je valjalo riješiti kao u točki I izreke ovog Rješenja.

Člankom 66. stavak 3. Zakona propisano je da je ovlašteno društvo dužno bez odgode izvjestiti nalogodavca o svakom poslu sklopljenom prema njegovom nalogu, i kada to nalogodavac posebno ne zahtijeva. Slijedom navedenog, ovlaštena društva koja su izvršila transakcije iz točke I ovog rješenja, dužna su svoje klijente bez odgode obavijestiti o pravnim učincima ovog rješenja na njihove naloge, pa je valjalo riješiti kao u točkama IV i V izreke ovog Rješenja.

Sukladno odredbama članka 8. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga akti Agencije objavljuju se u Narodnim novinama te je stoga odlučeno kao u točki VI ovog Rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

Zamjenik predsjednika Uprave

Ivo Šulenta

Klasa: UP/I-041-02/08-01/01

Ur. broj: 326-323/08-03

Zagreb, 10. siječnja 2008.